

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1308/2021
16.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Невенке Важић, Милене Рашић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Горана Карадаревића и адвоката Игора Петровића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 78/18 од 26.03.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 472/21 од 23.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 16.12.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЈУ СЕ, као основани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 78/18 од 26.03.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 472/21 од 23.09.2021. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА,

на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

да је дана ...2018. године у ..., на фудбалској утакмици 36. кола фудбалске Супер лиге Србије, одиграној између ФК „Спартак“ из Суботице и ФК „Раднички“ из Ниша, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, у својству службеног лица, главног фудбалског судије, судије Прве групе, фудбалске Супер лиге Србије, искоришћавањем свог службеног овлашћења да примењује Правила игре и невршењем своје службене дужности прописане чланом 46. Правилника о судијама и суђењу Фудбалског савеза Србије, да се стара о доследној примени Правила игре, Одлука Фудбалског савеза Србије уз Правила игре и Прописа који се односи на такмичење и усвојених јединствених критеријума за суђење утакмице, прибавио ФК „Спартак“ из Суботице корист, тако што је омогућио победу том клубу и при томе нанео штету ФК „Раднички“ из Ниша, на тај начин што је током другог полувремена приликом одигравања наведене фудбалске утакмице између ФК „Спартак“ из Суботице и ФК „Раднички“ из Ниша, својим судијским одлукама донетим противно

правилима игре 2017/2018 и то противно правилу број 012 које се односе на прекршаје и неспортска понашања искључио из игре играча ФК „Раднички“ ББ, иако према означеном правилу игре није било услова за додељивање два жута картона овом изграчу и његово искључење из игре и противно правилу 014, које се односи на казнене ударце, у корист ФК „Спартак“ досудио други казнени ударац-пенал, иако у казненом простору није направљен прекршај за који се досуђује директан слободан ударац или направљен прекршај изван терена за игру као део игре описан у правилима 12 и 13, и тако фаворизовао екипу ФК „Спартак“, чиме је директно утицао на коначни исход утакмице и омогућио ФК „Спартак“ из Суботице сигурну победу са резултатом 2:0, при чему је био свестан свога дела и његове забрањености, чије извршење је хтео,

-чиме би извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ

На основу члана 265. став 1. ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 78/18 од 26.03.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и 3 месеца, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 14.05.2018. године до 11.06.2018. године.

Наведеном пресудом, на основу члана 85. КЗ, према окривљеном АА изречена је мера безбедности забране вршења позива и делатности фудбалског судије, као и свих других делатности у Фудбалском савезу Србије у трајању од 10 година, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере.

Истом пресудом на основу члана 264. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 3) и 9) ЗКП обавезан је окривљени АА да надокнади трошкове кривичног поступка који се односе на издатке за довођење окривљеног из Окружног затвора у Новом Саду у износу од 2.400,00 динара које је дужан да плати Вишем јавном тужиоцу у Новом Саду ПОСК, као и паушал у износу од 10.000,00 динара који је дужан да плати Вишем суду у Новом Саду, ПОСК, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 472/21 од 23.09.2021. године, делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљеног АА преиначена је пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 78/18 од 26.03.2021. године, само у погледу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Новом Саду окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од 1 године, док су у преосталом делу жалбе бранилаца одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у преосталом непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Карадаревић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да се побијане пресуде укину и врате на поновно одучивање или преиначе и окривљени ослободи од оптужбе;

- бранилац окривљеног АА, адвокат Игор Петровић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одучивање првостепеном суду.

Након што је примерке захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој, у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоце, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода у захтевима нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА су основани.

Основано се захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Горана Карадаревића и адвоката Игора Петровића, указује да окривљени, поступајући као фудбалски судија на фудбалској утакмици, не може имати својство службеног лица у кривичноправном смислу.

Кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ прописана је у Глави 33 Кривичног законика, која обухвата кривична дела против службене дужности.

Одредбом члана 359. став 1. КЗ, прописано је да службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности, прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казниће се затвором од 6 месеци до 5 година.

Одредбом члана 112. став 3. тачка 3. КЗ, прописано је, да се службеним лицем, сматра јавни бележник, јавни извршитељ и арбитрар, као и лице у установи, предузећу или другом субјекту, коме је поверено вршење јавних овлашћења, које одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица или о јавном интересу.

Одредбом члана 1. став 1. Закона о јавним службама, прописано је да се јавном службом, у смислу овог закона, сматрају установе, предузећа и други облици организовања утврђени законом, који обављају делатности односно послове којима се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потреба грађана и организација, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у одређеним областима. Чланом 3. став 1. истог закона, прописано је да ради обезбеђивања

остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области: образовања, науке, културе, физичке културе, ученичког и студентског стандарда, здравствене заштите, социјалне заштите, друштвене бриге о деци, социјалног осигурања, здравствене заштите животиња оснивају се установе, док је ставом 2. истог члана прописано да се делатности, односно послови у областима из става 1. овог члана којима се не обезбеђује остваривањем законом утврђених права и остваривање другог законом утврђеног интереса не обављају као јавне службе у смислу овог закона.

Одредбом члана 4. Закона о државној управи, прописано је се поједини послови државне управе законом могу поверити аутономним покрајинама, општинама, градовима и граду Београду, јавним предузећима, установама, јавним агенцијама и другим организацијама (у даљем тексту: имаоци јавних овлашћења).

Чланом 1. став 2. Статута Фудбалског савеза Србије, прописано је да је Фудбалски савез Србије независна, добровољна, недобитна организација која се може удруживати у складу са спортским законодавством Републике Србије.

Имајући у виду цитиране одредбе Закона о јавним службама, Закона о државној управи, Статута ФСС и одредбе члана 112. став 3. тачка 3. КЗ и члана 359. став 1. КЗ, по налажењу Врховног касационог суда, окривљени АА као главни фудбалски судија на фудбалској утакмици није имао својство службеног лица.

Да би се одредило својство физичког лица као службеног, према одредби члана 112. став 3. тачка 3. КЗ, потребно је да служба коју то лице врши проистиче из јавног овлашћења повереног правном субјекту у оквиру кога то лице поступа и то тако да он при томе одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица, или да одлучује о јавном интересу.

Јавна овлашћења представљају један од облика вршења власти на начин предвиђен Уставом и законом, те се она могу поверити физичким лицима искључиво законским или подзаконским актима. У тим случајевима, вршење јавних овлашћења представља одлучивање о правима и обавезама појединаца или правних лица, у смислу да одлуке имају значаја за остваривање права и обавеза утврђених законом.

Главни фудбалски судија на фудбалској утакмици је Правилником о судијама и суђењу ФСС овлашћен и обавезан да се стара о примени правила игре – што значи да његово овлашћење обухвата регулисање само одређених ситуација у оквиру тачно одређене игре и у односу на ограничена права и дужности играча и то само у тој ситуацији и само према играчима на терену, па због тако ограниченог дејства, не представља вршење јавних овлашћења.

Исто тако, одлучивање о правима и обавезама играча у оквиру конкретне фудбалске утакмице не представља ни одлучивање у јавном интересу, јер јавни интерес представља корист, односно добробит коју остварују сви или велики део грађана, као група у друштвеној заједници, кроз деловање одређених органа власти или организација овлашћених за вршење јавних овлашћења. Одлучивање у оквиру поштовања правила игре у уско ограниченом домену фудбалске утакмице, стога нема значаја за јавни интерес, па зато и не представља одлучивање о јавном интересу.

У конкретном случају, окривљени АА у својству фудбалског судије није арбитар у смислу наведене законске одредбе – члана 112. став 3. тачка 3. КЗ, јер не спада ни у круг лица који могу бити арбитри према одредбама Закона о арбитражи („Службени гласник РС“, бр. 46/2006), којим су одређени појмови и овлашћења арбитражних институција и арбитра.

Из свих наведених разлога, по налажењу Врховног касационог суда службено поступање главног фудбалског судије се не може сматрати поступањем у јавном интересу, нити се он може сматрати службеним лицем у кривичноправном смислу.

Имајући у виду све напред наведено, по налажењу Врховног касационог суда, с обзиром да као главни фудбалски судија окривљени АА није имао својство службеног лица у његовим радњама не стичу се објективни елементи кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, за које је правноснажно оглашен кривим, па је овај суд усвојио захтеве за заштиту законитости бранилаца овог окривљеног, преиначио првостепену и другостепену пресуду и окривљеног АА ослободио од оптужбе, јер дело за које је оглашен кривим није кривично дело.

На основу члана 265. став 1. КЗ, Врховни касациони суд је одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, с обзиром да је окривљени АА ослобођен од оптужбе.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**